

Menchén, Pedro (LIT)

Va nàxier a Argamasilla de Alba (Ciudad Real) el 1952. Autor de narracions breus i novel·lista. En 1977 ve per primera vegada a Benidorm per a passar l'estiu. A l'any següent hi retorna i s'hi estableix. En aquesta ciutat ha viscut i viu de manera permanent, tret dels períodes 1990-1991, que es traslladà a Oxford, i 1991-1995, que residí a Madrid. Propens a l'autodidactisme i lector impenitent des de ben jove, és posseïdor d'una amplíssima cultura literària. Es dedica gairebé en exclusiva a l'ofici d'escriptor, que interromp només amb algunes ocupacions temporals, fonamentalment en l'àmbit de l'hosteleria, amb les quals s'assegura la subsistència. La seua producció literària s'incriu en l'àmbit de la novel·la i del relat curt. Es va donar a conèixer amb el volum *¿Alguien es capaz de escuchar a un hombre completamente desnudo que entra a medianoche por una ventana de su casa?* (Menchén, 1988), que va obtenir el "Premio de Narrativa Ciudad de Alcalá" en 1987. El llibre és un recull de dotze relats que, malgrat la diversitat temàtica i de tècniques narratives (novel·la negra, narració existencialista, discurs metafísic...), està presidit per un fil conductor que dota de coherència el conjunt i que, en síntesi, no és altre que una reflexió sobre la solitud de l'individu immers en la multitud. Aquest eix cardinal temàtic subsisteix des de la primera a l'última pàgina del recull, a desgrat de l'heterogeneïtat d'opcions narratològiques i d'estil amb què l'autor hi experimenta, com sol ser habitual en obres primerenques. El segon llibre, *Buen viaje, muchacho* (Menchén, 1989), és una novel·la curta pertanyent a la tendència denominada "realisme brut", que obtingué el "Premio Ciudad de Barbastro de Novela Corta" en 1988. Aquesta narració, que esdevé una metàfora del destí imprevisible de l'ésser humà, conta el viatge de dos joves a una ciutat desconeguda, en la qual cap dels seus projectes es materialitzarà de la forma que cadascun d'ells havia previst. L'autor ens endinsa en el submón més sòrdid d'una ciutat actual (droga, delinqüència, homosexualitat, grups marginals...), de la mà de les vivències d'un personatge principal que arriba a fitar els límits de la demència. Amb la novel·la llarga *Una playa muy lejana* (Menchén, 1999), l'autor ens ofereix el primer component dels tres que han de constituir la seua *Trilogía del Amor Oscuro*, el denominador comú de la qual és la temàtica homoeròtica. En aquesta novel·la, al llarg de la qual sura una ben interessant anàlisi de l'amor-passió, es desenvolupa

la història destructiva d'una relació amorosa impossible entre un homosexual i un drogoaddicte bastant més jove que ell, amb desenllaç tràgic. La segona obra de la trilogia esmentada, *Te espero en Casablanca* (Menchén, 2001a), és també una novel·la llarga en la qual dos amics s'endinsen en el Marroc més profund (Tànger, Marrakech, Fes, Rabat...), amb l'objectiu decidit d'un dels dos de trobar-hi el jove dels seus somnis, mentre que l'altre només aspira a divertir-se. Aquesta obra va ser seleccionada per "El Cultural" del diari *El Mundo* com un dels dotze millors llibres de viatges publicats a Espanya l'any 2001. Per ara, tanca la producció d'aquest escriptor el relat breu "Situaciones más difíciles" (Menchén, 2001b), premi Ulisses de relats concedit pel grup "10 Librerías de Calidad de la Comunidad Valenciana", el qual tracta de l'anul·lació del temps per part de la vivència intensa. Una bona part de les obres de Pedro Menchén estan ambientades, parcialment, a Benidorm, tal com esdevé en alguns relats d'*Alguien es capaz...*, en el primer capítol de *Buen viaje, muchacho* i en la tercera i quarta parts —un 75% de la novel·la— d'*Una playa muy lejana*. L'amor, viscut des d'una perspectiva homoeròtica, constitueix el motiu dominant, tot i que no exclusiu, del quefer literari d'aquest autor, que, des d'uns pressupòsits narratològics substancialment tradicionals, elabora una prosa pulcra, crea uns personatges potents a partir de la sola insinuació d'uns trets bàsics i, finalment, manifesta una habilitat plausible a l'hora de crear el suspense i de mantenir l'atenció del lector des de la primera a l'última línia dels seus textos. L'any 2002, Pedro Menchén publica *Labios ensangrentados*, el seu segon llibre de relats, al que li va dedicar 14 anys de treball. Consta de dotze històries urbanes, dues d'elles situades a Benidorm, en les quals la contingència i l'atzar sorgeixen de sobte en la vida dels personatges per a trencar d'una manotada la falsa il·lusió de normalitat en què es troben, conduint-los moltes vegades a situacions delirants, a la vora de l'absurd. El 2005, ix a la llum la tercera part de la seua trilogia: *Y no vuelvas más por aquí*, un thriller de gran intensitat en forma de conte de Nadal amb un gai i un sicari colombià. La seua autobiografia titulada *Escrito en el agua* data de 2011 i és un exercici d'introspecció tan rigorós com emotiu, en el qual l'autor relata la seua infància a La Manxa i la seua adolescència a Madrid, on va conèixer Francisco Umbral i va tenir una agitada

relació amb el pintor de la Generació del 27, Gregorio Prieto. En aquest llibre l'autor relata també les seues primeres impressions sobre el Benidorm de finals dels 70 del segle passat i l'ambient no solament turístic, sinó sociolaboral de la ciutat durant aquells anys. L'any 2015 l'autor publica un poemari, *Cantos de desesperación y amor*, que conté només quinze poemes dels més de cent que va escriure en la seua joventut, i ja el 2016 publica dos llibres autobiogràfics, que són *Diario de un escritor frustrado*, situat a Benidorm entre 1979 i 1986, i *La felicidad no espera*, un altre diari on relata un viatge al nord d'Espanya el 1984. El 2010, Menchén va realitzar un reportatge fotogràfic sobre la ciutat per al qual va reunir unes 3.000 fotos, de les quals va seleccionar 300 per a un llibre bilingüe, titulat *Benidorm 2010, un bucle en el tiempo - A loop in time*, que té previst editar properament. En 2017

publica un nou diari, titulat *Un señor de Washington*, on relata un viatge realitzat en 2004 per diverses ciutats d'Espanya (entre elles València, Benidorm i Alacant) en companyia del seu traductor a l'anglès, David Allen White. Després, l'obra de teatre *L'Apocalipsi està en la calle*, situada en els anys huitanta del segle passat, en què indaga en la crisi personal d'una dona que, atrapada en un ambient familiar convencional, no vol resignar-se al desamor i sucumbir, en un moment de debilitat, a una passió impossible. En 2018, Menchén edita la seua segona obra de teatre, *Balada para un delincuente*, on planteja el problema d'una parella d'ancians la vida dels quals es veu alterada en irrompre a la seua llar un jove delinqüent; i finalment, *Viaje a Texas*, un diari escrit en 2014, on descriu les seues experiències pel sud-est dels Estats Units en companyia del coprotagonista del llibre, David A. White. (Revisat i augmentat, 17-03-2018).

Diccionari de Benidorm